LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (ES) 2017/1225

(2017. gada 16. jūnijs),

ar ko atceļ Lēmumu 2010/288/ES par pārmērīga budžeta deficīta situāciju Portugālē

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 12. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

(1) Padome 2009. gada 2. decembrī, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, Lēmumā 2010/288/ES ([1]) saskaņā ar Līguma 126. panta 6. punktu nolēma, ka Portugālē pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Padome norādīja, ka 2009. gadā plānotais vispārējās valdības budžeta deficīts bija 5,9 % no IKP, kas tādējādi pārsniedz Līgumā noteikto atsauces vērtību – 3 % no IKP. Bija plānots, ka vispārējās valdības bruto parāds (kas kopš 2005. gada pārsniedz Līgumā noteikto atsauces vērtību, t. i., 60 % no IKP) 2009. gadā sasniegs 74,5 % no IKP.

(2) Saskaņā ar Līguma 126. panta 7. punktu un Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 ([2]) 3. panta 4. punktu Padome, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, 2009. gada 2. decembrī pieņēma Portugālei adresētu ieteikumu novērst pārmērīga budžeta deficīta situāciju, vēlākais, līdz 2013. gadam. Padome arī noteica, ka efektīvu pasākumu veikšanas termiņš ir 2010. gada 2. jūnijs.

(3) Pamatojoties uz Portugāles iestāžu finansiālā atbalsta sniegšanas lūgumu, kas bija adresēts Savienībai, dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, un Starptautiskajam Valūtas fondam (SVF), Padome Portugālei piešķīra finansiālo atbalstu ([3]). Starp Komisiju un Portugāles iestādēm 2011. gada 17. maijā tika parakstīts Saprašanās memorands par īpašiem ekonomikas politikas nosacījumiem. Kopš tā laika Padome, pamatojoties uz Līguma 126. panta 7. punktu, ir sniegusi divus jaunus, Portugālei adresētus ieteikumus (2012. gada 9. oktobrī un 2013. gada 21. jūnijā), ar kuriem pārmērīga budžeta deficīta novēršanai noteikto termiņu pagarināja attiecīgi līdz 2014. un 2015. gadam. Abos gadījumos Padome secināja, ka Portugāle ir veikusi efektīvus pasākumus, taču ir norisinājušies negatīvi un negaidīti ekonomikas notikumi, kas lielā mērā nelabvēlīgi ietekmējuši valdības finansiālo stāvokli. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 472/2013 ([4]) 10. panta 2. punkta a) apakšpunktu Portugāle bija atbrīvota no pienākuma iesniegt atsevišķu ziņojumu saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta procedūru, un tā iesniedza ziņojumu tikai tās makroekonomikas korekciju programmas satvarā ([5]).

(4) Saskaņā ar Līguma 126. panta 8. punktu Padome 2016. gada 12. jūlijā nolēma, ka Portugāle nav veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes 2013. gada 21. jūnija ieteikumu. Padome saskaņā ar Līguma 126. panta 9. punktu 2016. gada 8. augustā pieņēma lēmumu, ar ko Portugālei pieprasa veikt budžeta deficīta samazināšanas pasākumus, kurus uzskata par nepieciešamiem, lai novērstu pārmērīgu budžeta deficītu, tādējādi nosakot jaunu termiņu deficīta novēršanai līdz 2016. gadam. Padome arī noteica, ka efektīvu pasākumu veikšanas termiņš ir 2016. gada 15. oktobris.

(5) Komisija 2016. gada 16. novembrī secināja, ka Portugāle ir veikusi efektīvus pasākumus atbilstoši Padomes 2016. gada 8. augusta lēmumam saskaņā ar Līguma 126. panta 9. punktu.

([1]) Padomes Lēmums 2010/288/ES (2009. gada 2. decembris) par pārmērīga budžeta deficīta situāciju Portugālē (OV L 125, 21.5.2010., 44. lpp.).

([2]) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

([3]) Padomes Īstenošanas lēmums 2011/344/ES (2011. gada 17. maijs) par Savienības finanšu palīdzības piešķiršanu Portugālei (OV L 159, 17.6.2011., 88. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 472/2013 (2013. gada 21. maijs) par to eurozonas dalībvalstu ekonomiskās un budžeta uzraudzības pastiprināšanu, kurās ir vai kurām draud nopietnas finanšu stabilitātes grūtības (OV L 140, 27.5.2013., 1. lpp.).

([5]) Visi dokumenti saistībā ar pārmērīga deficīta novēršanas procedūrām ir atrodami šeit: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview_en.

(6) Saskaņā ar 4. pantu Līgumiem pievienotajā Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru Komisija sniedz statistikas datus šīs procedūras īstenošanai. Piemērojot minēto protokolu, dalībvalstīm saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2009 ([1]) 3. pantu divreiz gadā, proti, pirms 1. aprīļa un pirms 1. oktobra, jāpaziņo valdības budžeta deficīta un parāda statistikas dati un citi saistītie rādītāji.

(7) Padomei, pamatojoties uz paziņotajiem statistikas datiem, ir jālemj par to, vai lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu ir atceļams. Turklāt lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu būtu jāatceļ tikai tad, ja Komisijas prognozes liecina, ka prognožu periodā budžeta deficīts nepārsniegs Līgumā noteikto atsauces vērtību 3 % no IKP ([2]).

(8) Pamatojoties uz Komisijas (*Eurostat*) datiem, kas sniegti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 479/2009 14. pantu, pēc Portugāles 2017. gada aprīļa paziņojuma, kā arī pamatojoties uz Stabilitātes programmu 2017.–2021. gadam un Komisijas 2017. gada pavasara prognozi, var izdarīt šādus secinājumus:

— pēc tam, kad 2015. gadā tika sasniegti 4,4 % no IKP (3,1 % no IKP, atskaitot vienreizējos pasākumus), vispārējās valdības budžeta deficīts 2016. gadā tika samazināts līdz 2,0 % no IKP (2,3 % no IKP, atskaitot vienreizējos pasākumus). Salīdzinājumā ar budžetā 2016. gadam noteiktajiem mērķiem budžeta deficīta samazinājums 2016. gadā galvenokārt bija saistīts ar kārtējo izdevumu ierobežošanu (– 0,9 % no IKP), jo īpaši attiecībā uz starppatēriņa izdevumiem, un kapitāla izdevumu nepietiekamu izpildi (– 0,5 % no IKP), kas vairāk nekā atsvēra nepietiekamos ieņēmumus (1,1 % no IKP) gan attiecībā uz nodokļu ieņēmumiem, gan ar nodokļiem nesaistītiem ieņēmumiem,

— Portugāles valdības 2017. gada 28. aprīlī iesniegtajā Stabilitātes programmā 2017.–2021. gadam paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2017. gadā samazināsies līdz 1,5 % no IKP un 2018. gadā sasniegs 1,0 % no IKP. Komisija 2017. gada pavasara prognozē paredz, ka deficīts 2017. gadā būs 1,8 % no IKP un 2018. gadā 1,9 % no IKP, tādējādi prognozes periodā paliekot zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības (3 % no IKP). Minētajās prognozēs nav ietverta to banku atbalsta pasākumu potenciālā deficītu palielinošā ietekme, kuri neapdraud ilgtspējīgu budžeta deficīta samazināšanu,

— strukturālā bilance, t. i., vispārējās valdības bilance, kurā veiktas korekcijas attiecībā uz ekonomikas ciklu un atskaitīti vienreizējie un citi pagaidu pasākumi, 2016. gadā uzlabojās par 0,3 % no IKP,

— saistībā ar parādu palielinošām atlikumu un plūsmu korekcijām valdības bruto parāda attiecība pret IKP palielinājās no 129 % 2015. gadā līdz 130,4 % 2016. gadā. Komisija 2017. gada pavasara prognozē paredz, ka saistībā ar primāro pārpalikumu parāda attiecība 2017. gadā samazināsies līdz 128,5 % un 2018. gadā līdz 126,2 %.

(9) Saskaņā ar Līguma 126. panta 12. punktu Padomes lēmums par pārmērīga budžeta deficīta situāciju jāatceļ, ja Padome atzīst, ka pārmērīgs budžeta deficīts attiecīgajā dalībvalstī ir novērsts.

(10) Padome uzskata, ka pārmērīgais budžeta deficīts Portugālē ir novērsts un tāpēc Lēmums 2010/288/ES būtu jāatceļ.

(11) No 2017. gada, t. i., gadu pēc pārmērīgā deficīta novēršanas, Portugālei tiek piemērota Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa, un tai būtu jāvirzās uz sava vidējā termiņa mērķa sasniegšanu atbilstīgā tempā, tostarp ievērojot izdevumu kritēriju, un jāievēro parāda kritērijs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 1.a punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

No vispārējā novērtējuma secināms, ka pārmērīgais budžeta deficīts Portugālē ir novērsts.

([1]) Padomes Regula (EK) Nr. 479/2009 (2009. gada 25. maijs) par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto Protokolu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru (OV L 145, 10.6.2009., 1. lpp.).

([2]) Saskaņā ar dokumentu "Specifikācijas par Stabilitātes un izaugsmes pakta īstenošanu un pamatnostādnes par stabilitātes un konverģences programmu formu un saturu", ko Ekonomikas un finanšu komiteja pieņēma 2016. gada 5. jūlijā un kas pieejams šeit: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/legal_texts/index_en.htm.

2. pants

Ar šo atceļ Lēmumu 2010/288/ES.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

Luksemburgā, 2017. gada 16. jūnijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
E. SCICLUNA